Отчет о финансовых результатах

Доход от реализации продукции	70
Себестоимость реализованных товаров	10
Начисленные проценты за кредит	11,4
Прибыль от обычной деятельности до налогообложения	48,6
Налог на прибыль	14,6
Чистая прибыль	34

По условию видно, что если проценты за кредит отнести к финансовой деятельности, то движение денежных средств по операционной деятельности — это поступление денежных средств за товары — 50, а по финансовой деятельности — это проплата процентов — 10. Если составить отчет по стандарту, то движение денежных средств будет только по операционной деятельности и составить 40.

На наш взгляд, информацию о процентах за кредит надо отражать как финансовую в соответствии с планом счетов. Тогда в отчете о движении денежных средств надо сделать следующие изменения: 1. Из первого раздела убрать статьи, начисленные и проплаченные проценты. 2. Ввести в первый раздел корректировку на начисленные проценты в статью доходы (убытки) от неоперационной деятельности. 3. В третий раздел отчета — движение денежных средств по финансовой деятельности — включить статью проплаченные проценты. Тогда движение денежных средств по операционной деятельности будет составлять: приток — 50, а движение денежных средств по финансовой деятельности будет отток — 10.

У.В. Лемех, канд. экан. навук
БДЭУ (Мінск)

ЦІ МАЕ ПРАДПРЫЕМСТВА ЦАНУ?

Цана з’яўляецца прадметам гандлёвых маніпуляцый. За цаной стаіць пэўная колькасць, якую заўжды можна падвесці пад норму закона. Колькасці можна аб’ядноўваць, размяркоўваць, ацэньваць. Нельга аб’яднаць двух людзей, але можна скласці гадзіны іх занятасці. Аб’яднанне супярэчыць

мінуўшчыне і будучыні, але добра стасуецца з фармальнымі схемамі эканамічнай мэтазгоднасці. Эканоміка зрабіла з прадпрыемства прадмет і чыннік (фактар) фінансавых спекуляцый. Абстрактныя схемы куплі-продажу прадпрыемстваў зыходзяць з поўнай нявызначанасці і адчужанасці эканомікі ад сувязяў.

Прадпрыемства, як і чалавек, мае функцыянальны і структурны кампаненты дзейнасці. Структура робіць прадмет дрэнна калькуляваным, размытым і залежным ад складаных, выходзячых за межы сучаснага, сувязяў. Ніводнае прадпрыемства не можа абысціся без працэсаў, якія выходзяць за межы дакладных і добракалькуляваных паказчыкаў эканамічнай эфектыўнасці:

- хаатычных крэдытных здзелак (найму гатовых працоўных рэсурсаў);
- некантралюемага працэсу рэпрадукцыі кадраў (падрыхтоўкі наёмных рэсурсаў);
- рэфлексійнага працэсу стварэння сямейнай гаспадаркі (рэалізацыі вольнага часу наёмных рэсурсаў);
- працэсаў, якія выходзяць за межы кампетэнтнасці кадраў прадпрыемства (экалогія, культура і г.д.);
- часовай непрацаздольнасці кадраў прадпрыемства і ацэнкі іх фізычнага стану (шматкрытэрнай і дрэнна калькуляванай задачы прафілактыкі і лячэння хваробы). Эканаміст назначае цану прадпрыемства і тым самым абстрагуецца ад сувязяў, якія не маюць нарматыўнай базы, але без якіх нельга абысціся. Эканамічнае мысленне заўсёды адштурхваецца ад колькасці і таму добра стасуецца з матэматычнымі прыёмамі аналізу фармальных схем. Нельга ствараць адзіную і бездакорную методыку калькулявання цаны прадпрыемства, якая не стварала б скажэнні пры маніпуляцыі лічбамі і паказчыкамі эфектыўнасці.

Прадпрыемства існуе не само па сабе, а ў складзе той юрыдычнай асобы, якая яго рэгіструе, абараняе і захоўвае для сваіх нашчадкаў. Прадпрыемства адчужана ад прамых фінансаваых спекуляцый узроўнем кампетэнтнасці і амбіцый сваёй юрыдычнай асобы. Дзейнасць прадпрыемства адпавядае канструкцыі, якую можна апісаць толькі пры наяўнасці ўласніка — юрыдычнай асобы — фірмы — карпарацыі. Звычайна прадпрыемства рэпрэзентуюць у форме фабры-

кі, завода, мануфактуры, майстэрні, крамы, камбіната і г.д., а юрыдычную асобу гаспадара — як акцыянернае таварыства, таварыства з абмежаванай адказнасцю і г.д. Прадпрыемства не мае ўласных амбіцый і дакладных крытэрыяў сваёй эфектыўнасці ўсё па той жа прычыне — адчужальнасці ад сувязяў. Гвалтоўная нацыяналізацыя агаляе прадпрыемства, робіць яго поўнасцю залежным ад безадказных бюракратычных маніпуляцый. Гэты бок бездапаможнасці і адміністрацыйнай залежнасці прадпрыемства быў характэрны для этапа эканомікі савецкай Беларусі.

Эканамісты, нанятыя арганізаванай бюракратыяй для вызначэння цаны прадпрыемства, трапляюць у багну штучных імператываў. У адсутнасці юрыдычнай асобы прадпрыемства робіцца бездапаможным перад некампетэнтнасцю наёмных работнікаў. Нават самае грубае агрэгіраванне рэсурснага патэнцыялу прадпрыемства стварае невырашальную задачу шматкрытэрнай ацэнкі кошту прадпрыемства. *Прыклад*: няхай рэсурсную базу прадпрыемства можна ацаніць па 6 крытэрыях, кожны з якіх мае 3 ступені эфектыўнасці. Цана прадпрыемства ў дадзеным выпадку можа быць падлічана 729 спосабамі ($3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3$). Калі прадпрыемства не мае сваёй юрыдычнай асобы, то нельга казаць пра яго прыстасаванасць да гандлёвай здзелкі куплі-продажу. Абстрагаванне ад марфалогіі і структуры прадпрыемства наносіць вялікую шкоду эканоміцы Беларусі.

Л.И. Леутина, канд. экон. наук
БГЭУ (Минск)

ФИНАНСИРОВАНИЕ ЗАТРАТ ДЕТСКИХ ДОШКОЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

Классическим источником финансирования расходов детских дошкольных учреждений (ДДУ) в Республике Беларусь является государственный бюджет. Государство, выполняя возложенную на него просветительную функцию, финансирует работу всех государственных образовательных